

Kwetsbaar? En nu?

**Kleine basisscholen op weg
naar hogere opbrengsten**

Ede, 31 maart 2009

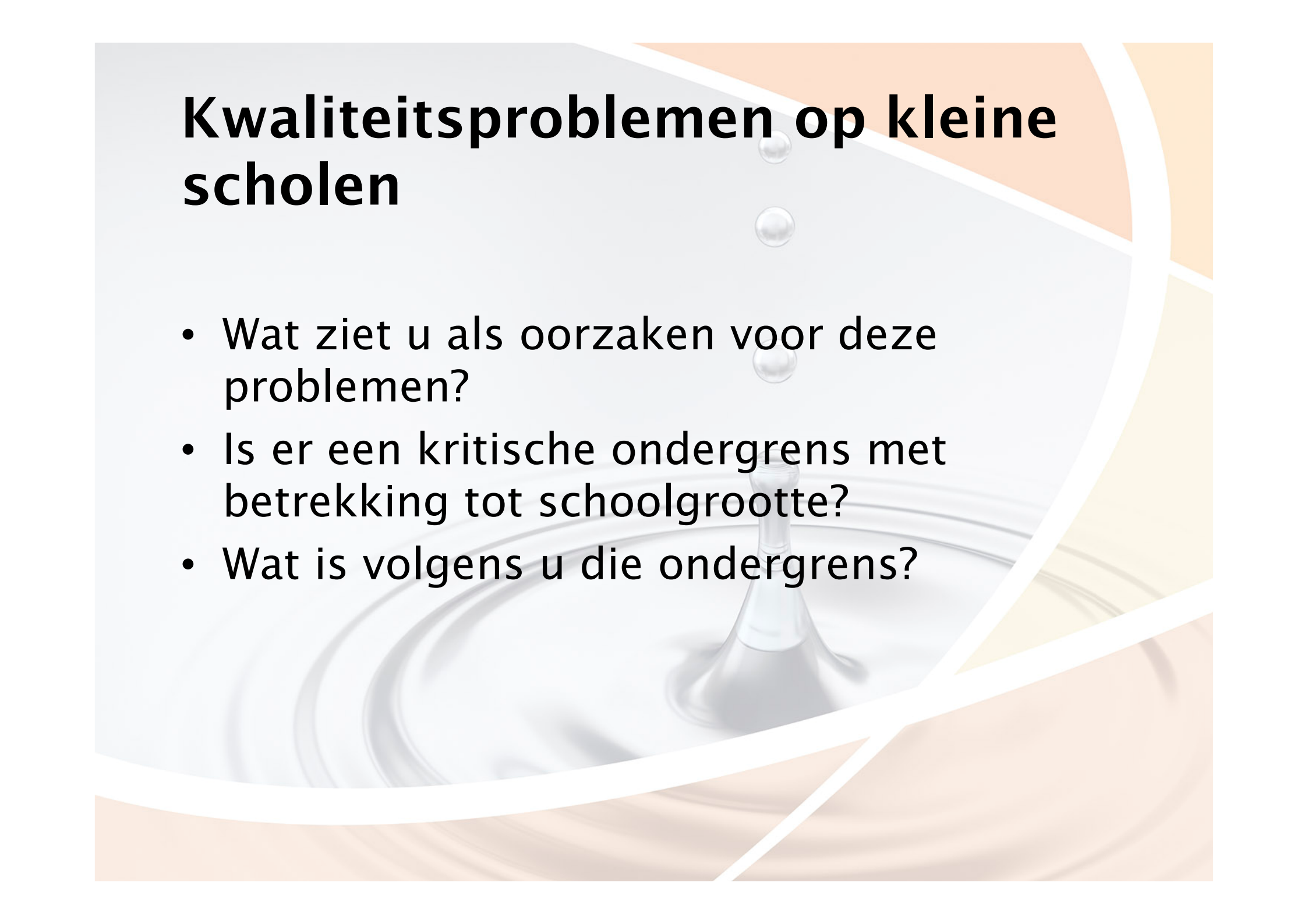
**Ton van de Hout
CPS**

Doel van deze workshop

- Inzicht in de oorzaken voor lage opbrengsten
- Wat kunnen we leren van schooleffectiviteitsonderzoek?
- Wat is een goede aanpak om de school weer op de rails te krijgen?

Kwaliteitsproblemen op kleine scholen

The background of the slide features a close-up photograph of a single water drop falling onto a light-colored surface, creating a series of concentric ripples. The image is partially obscured by a white, torn-paper-like graphic element that frames the text.

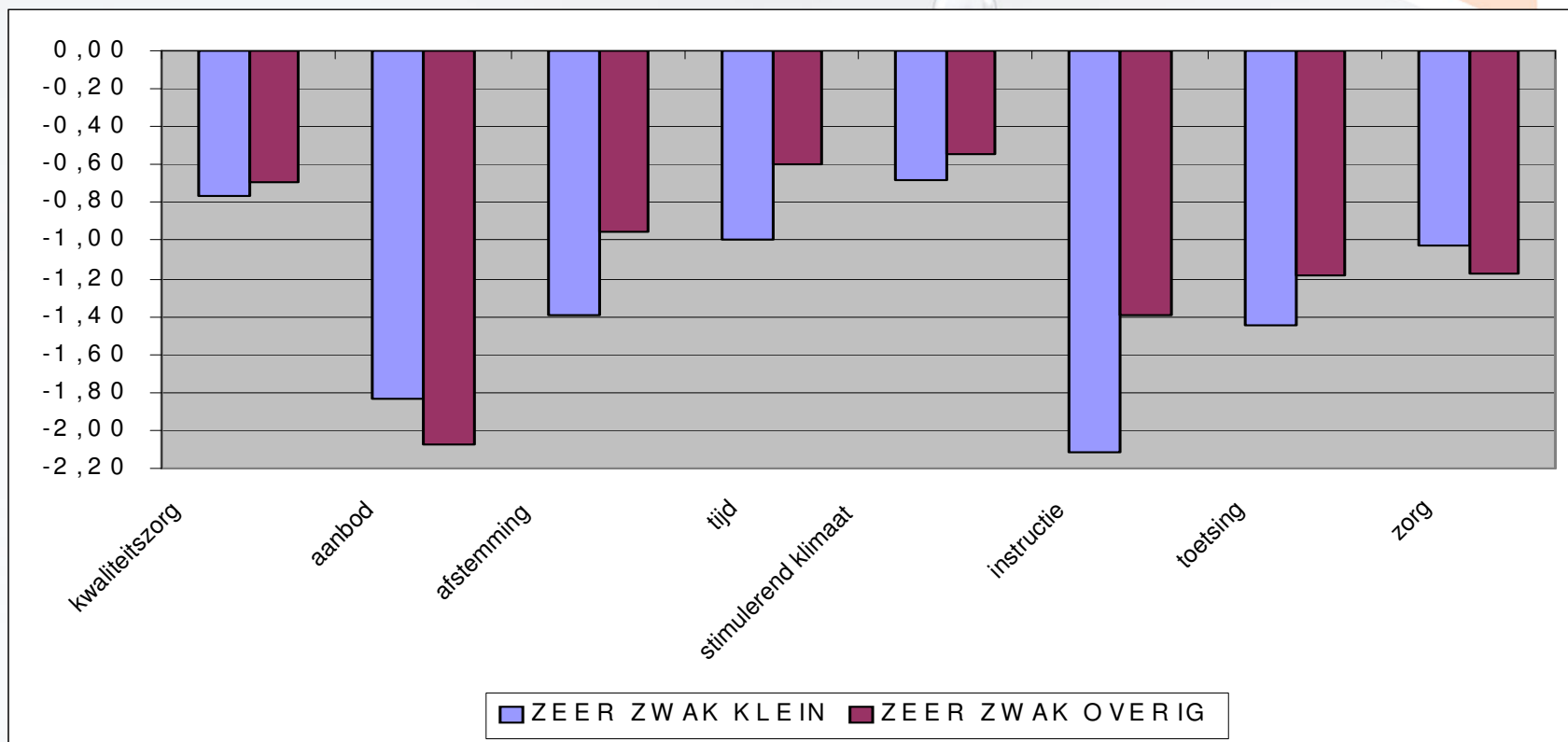
- Wat ziet u als oorzaken voor deze problemen?
- Is er een kritische ondergrens met betrekking tot schoolgrootte?
- Wat is volgens u die ondergrens?

Relatie schoolgrootte en kwaliteit

	0-100 leerlingen	100-200 leerlingen	200-400 leerlingen	meer dan 400 leerlingen	Totaal
OKV	3,3	1,4	0,8	0,6	1,4
PKO-2	14,5	10,5	6,3	5,3	8,9
PKO-4	82,2	88,1	92,9	94,1	89,7
	100	100	100	100	100

Figuur 1. Verdeling van arrangementen naar schoolgrootte.
Bron: Inspectie van het Onderwijs (2009).

Onderzoek Rijksinspectie in Noord Nederland

Figuur 1.5: BEOORDELINGEN INDICATOREN INSPECTIE OP ZEER ZWAKKE SCHOLEN, NAAR SCHOOLGROOTTE.

Bron: Inspectie van het Onderwijs (2009).

Kleine scholen

A decorative graphic on the right side of the slide features a water splash. It shows a single water droplet falling from the top, followed by a larger droplet just above a central splash. The splash itself is a crown-like shape with a central stem, surrounded by concentric ripples. The background of the splash is a gradient from light blue to light orange.

Kleine scholen doen het op de meeste indicatoren slechter dan grote scholen:

- Instructie;
- Aanbod;
- Toetsing;
- Afstemming;
- Tijd;
- Zorg

Compensatie hypothese

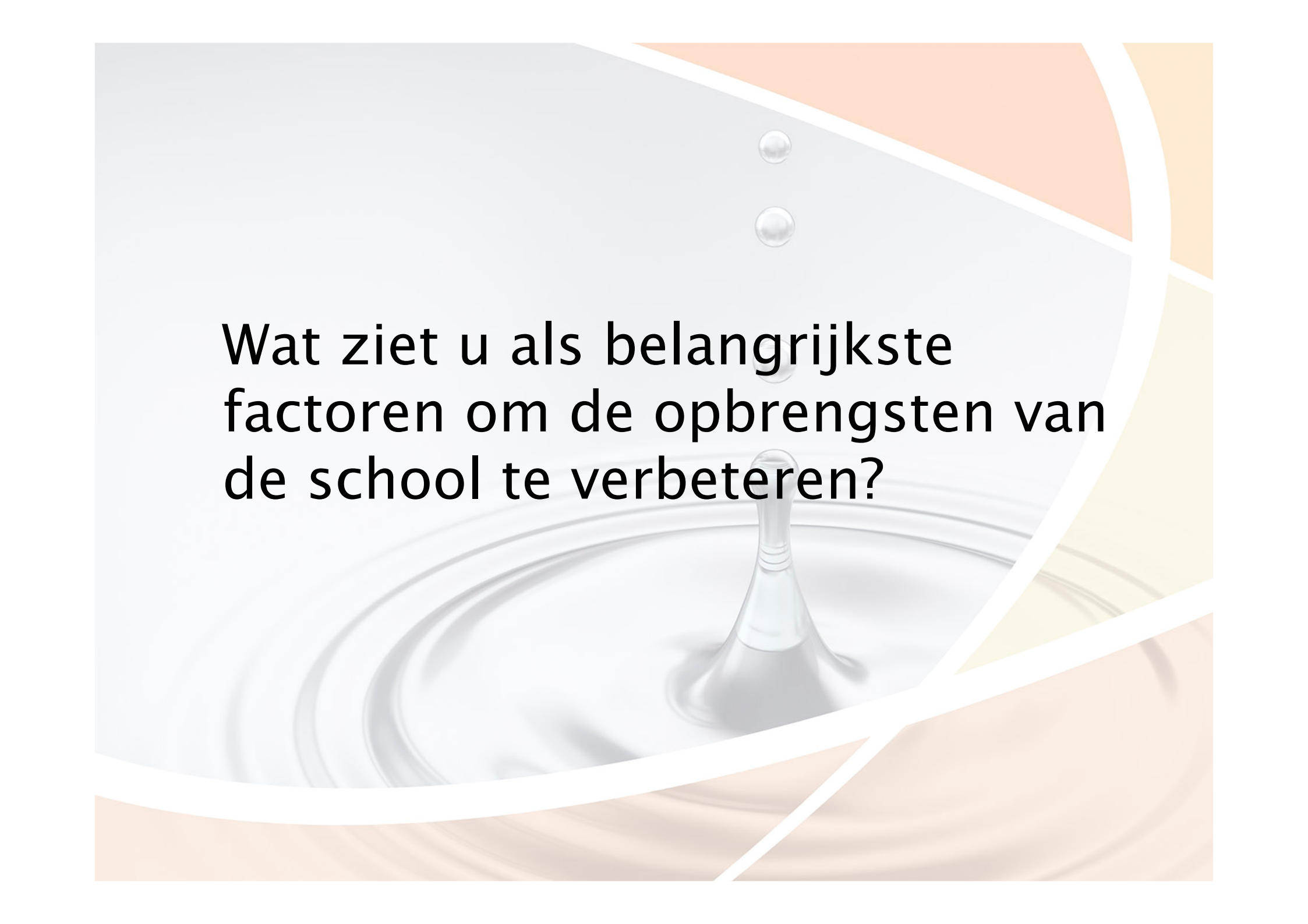
- Pedagogisch of didactisch
What's first?

Overigens ..

A graphic of a water splash with several droplets falling into a pool of water, creating ripples. The background is a light gray with a white diagonal line and a light orange curved shape on the right side.

- Snijverlies;
- Aandeel mindere leerkracht;
- Leiderschap & verbinding;
- Tijd en combi IB & Dir;
- Brede oriëntatie;
  - Van alle markten thuis
  - Dienstbaar aan de gemeenschap;
- Gemeenten en bestuur;
- Personeelsverloop;

Wat ziet u als belangrijkste factoren om de opbrengsten van de school te verbeteren?

Factoren (Scheerens)

A background image featuring a water splash with a central droplet and ripples, set against a light blue and orange gradient with white curved lines.

- Resultaten oriëntatie verwachtingen
- Onderwijskundig leiderschap
- Consensus
- Opportunity to learn
- Schoolklimaat
- Evaluerend vermogen
- Ouderbetrokkenheid
- Klassenklimaat
- Effectieve leertijd
- Gestructureerd onderwijs
- Differentiatie
- Reïnforcement en feedback

Checks op:

Resultaten oriëntatie verwachtingen:

- Focus op basisvakken,
- Hoge verwachtingen (leraar en school)
- Inzicht in opbrengsten

Onderwijskundig leiderschap:

- Leiderschapskwaliteiten
- Informatie, besluitvorming, coördinatie,
- Sturing op primair proces,
- Onderwijskundig leiderschap
- Professionalisering, coaching, ondersteuning

Checks op

Consensus:

- Vergader- en overlegcultuur
- Samenwerking, sfeer Focus op basisvakken,
- Inhoud en indicatoren samenwerking

Curriculum:

- Keuze methoden en werkboeken,
- Invoering
- Toepassing,
- Prioriteiten

Checks op

Schoolkimaat:

- Orde, rust, regelmaat, regels, straffen/belonen,
- Absenteïsme en uitval,
- Gedrag leerlingen
- Prioriteiten en opvattingen
- Relaties directie, leraren, leerlingen
- Betrokkenheid leerlingen
- Beoordeling rollen en taken
- Faciliteiten, werkomstandigheden, taaklast

Checks op

Evaluerend vermogen:

- Nadruk bij evaluaties
- Gebruik van toetsresultaten
- Leerlingvolgsysteem
- Procesevaluatie

Ouderbetrokkenheid:

- Betrokkenheid bij schoolbeleid
- Contacten
- Tevredenheid over ouderbetrokkenheid

Checks op

Klassenklimaat:

- Relaties binnen de klas
- Orde, werkhouding en tevredenheid

Effectieve leertijd:

- Belang effectief leren
- Tijd,
- Klassenmanagement
- Huiswerk

Componenten van de factoren

A background image of a water droplet splashing into a pool of water, creating ripples. The image is partially obscured by a white, torn-paper-like graphic element that frames the text.

Gestructureerd onderwijs:

- Voorbereiding en structuur lessen
- Directe instructie
- Controle

Differentiatie:

- Oriëntatie
- Aandacht voor risicoleerlingen

Aanpak

- Expliciete focus;
- Klassemanagement cruciaal;
- Deel van grotere gehelen;
- Scheiding verantwoordelijkheden;
- Wegzetten additionele werkzaamheden;
- Gezamenlijk leiderschap;
- Doorstroming;

Naar duurzaam beter onderwijs

A background image featuring a water splash with a central droplet and ripples, set against a light blue and white gradient. The splash is framed by a white, torn-paper-like border. The background is divided into sections of light blue, white, and light orange.

Beter Leren, Beter Presteren

De CPS aanpak volgens het
“Tour de France”-model

Vragen?

t.vandenhout@cps.nl

